

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В.Шаран
Володимир ШАРАН

13 жовтня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ
НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ**

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни: обов'язкова
Навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я
Кафедра: фізичної терапії, ерготерапії
Мова навчання: українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни: год / кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	III	V	120/ 4	58	30	-	28	-	62	-	+	-
		VI	90/3	32	16	-	16	-	58	-	-	+

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки **бакалаврів** (180 кредитів ЄКТС).

Розробники:

Олександр ГЕРАСИМЕНКО кандидат наук фіз.вих. і спорту, доцент

Оксана ФІГУРА викладач

Олег МАСНИЙ викладач

Погоджено гарантом освітньої програми

Ігор-Северин ФЛЮНТ доктор медичних наук, професор

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії

Протокол № 11 від 29.09 2021р.

Завідувач кафедри Наталія ЗАКАЛЯК

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я

Протокол № 6 від 30.09 2021р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 8 від 13.10. 2021р.

1.МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основою навчальної дисципліни “Фізична терапія та ерготерапія при порушеннях діяльності нервової системи” є вивчення засобів фізичної терапії та ерготерапії у комплексній системі відновлювальної терапії при порушеннях функціонального стану нервової системи та при певних нозологіях в неврології: терапевтичні вправи, постізометрична релаксація, кінезіотерапія, позиціонування, лікувальний масаж, ерготерапія, використання преформованих фізичних чинників.

Розвинути у здобувачів вищої освіти такі компетентності:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
- Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
- Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
- Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
- Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
- Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
- Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/ догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
- Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Програмні результати:

- Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого і громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращення довкілля громади.
- Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
- Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
- Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- Реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

- Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
- Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
- Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни «Фізична терапія та ерготерапія при порушеннях діяльності нервової системи» є знання одержані з «Функціональної анатомії», «Основ фізичної терапії та ерготерапії», «Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я», «Основ неврології та нейрохірургії (за професійним спрямуванням)», «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи», «Терапевтичних вправ».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- анатомію і фізіологію нервової системи людини, основні види порушень чутливості і рухової функції, вегетативно-трофічних порушень при захворюваннях і травмах нервової системи;
- методики дослідження основних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи;
- застосування основних засобів фізичної реабілітації, застосовуваних у клініці нервових хвороб;
- загальні та методичні принципи побудови процесу фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з порушеннями функцій нервової системи;
- поняття про захворювання та травми центральної та периферичної нервової системи і застосування засобів фізичної терапії та ерготерапії для цієї категорії хворих.

вміти:

- розуміти і формулювати проблему, яка розглядається;
- визначати мету і завдання для вирішення поставленої проблеми;
- виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості;
- проводити співбесіду з пацієнтом для визначення його скарг/проблем/ побажань; підбирати і використовувати інформативні та надійні тести для визначення рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, з яким буде проводитись фізична терапія та ерготерапія;
- володіти методиками дослідження основних неврологічних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи;

- проводити огляд, пальпаторне обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта;
- використовуючи результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, визначати мету реабілітації, її довготермінові і короткотермінові цілі, завдання з метою подальшої розробки індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії;
- складати індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії, добираючи адекватні методи і засоби фізичної реабілітації відповідно до патології нервової системи;
- особисто здійснювати реабілітаційні заходи згідно з виявленою патологією нервової системи; контролювати параметри навантажень і відпочинку під час фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття, а також ефективно регулювати їх;
- робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття; контролювати процес відновлення або компенсації рухових функцій пацієнта і за потреби вносити корективи у програму фізичної терапії та ерготерапії неврологічних хворих.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

А (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; уміє визначати мету і завдання для вирішення поставленої проблеми; уміє проводити співбесіду з пацієнтом для визначення його скарг/проблем/ побажань; здатний підібрати і використати інформативні та надійні тести для визначення рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, з яким буде проводитись фізична терапія та ерготерапія; володіє методиками дослідження основних неврологічних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи; володіє навичками проведення огляду, пальпаторного обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта; здатний використовувати результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, визначає мету реабілітації, її довготермінові і короткотермінові цілі, завдання з метою подальшої розробки індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії; уміє складати індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії, добираючи адекватні методи і засоби фізичної терапії та ерготерапії відповідно до патології нервової системи; здійснює реабілітаційні заходи згідно з виявленою патологією нервової системи; контролює параметри навантажень і відпочинку під час фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття, а також ефективно регулювати їх; уміє робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття; контролювати процес відновлення або компенсації рухових функцій пацієнта і за потреби вносити корективи у програму фізичної реабілітації неврологічних хворих.

В (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (вище середнього рівня з кількома помилками): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; уміє визначати мету і завдання для вирішення поставленої проблеми, проте потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді; уміє проводити співбесіду з пацієнтом для визначення його скарг/проблем/ побажань; здатний підібрати і використати інформативні та надійні тести для визначення рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, з яким буде проводитись фізична терапія та ерготерапія; володіє методиками дослідження основних неврологічних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи; володіє навичками проведення огляду, пальпаторного обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта; здатний використовувати результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, визначає мету реабілітації, її довготермінові і короткотермінові цілі, завдання з метою подальшої розробки індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії;

уміє складати індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії, добираючи адекватні методи і засоби фізичної терапії та ерготерапії відповідно до патології нервової системи; здійснює реабілітаційні заходи згідно з виявленою патологією нервової системи; контролює параметри навантажень і відпочинку під час фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття, а також ефективно регулювати їх; уміє робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття; контролювати процес відновлення або компенсації рухових функцій пацієнта і за потреби вносити корективи у програму фізичної терапії та ерготерапії неврологічних хворих.

С (75 – 81) – оцінка «добре» – «4» (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*): отримує здобувач, який виявив міцні знання навчального матеріалу, відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає певні неточності в їх інтерпретації; уміє визначати мету і завдання для вирішення поставленої проблеми, проте потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді; уміє проводити співбесіду з пацієнтом для визначення його скарг/проблем/ побажань; здатний підібрати і використати інформативні та надійні тести для визначення рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, з яким буде проводитись фізична терапія та ерготерапія; володіє методиками дослідження основних неврологічних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи; володіє навичками проведення огляду, пальпаторного обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта; здатний використовувати результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта, визначає мету реабілітації, її довготермінові і короткотермінові цілі, завдання з метою подальшої розробки індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії; уміє складати індивідуальну програму фізичної реабілітації, однак, допускає певні (суттєві) помилки; здійснює реабілітаційні заходи згідно з виявленою патологією нервової системи, проте допускає певні (неістотні) неточності під час їх застосування; контролює параметри навантажень і відпочинку під час фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття, а також ефективно регулювати їх; уміє робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття, контролювати процес відновлення або компенсації рухових функцій пацієнта і за потреби вносити корективи у програму фізичної терапії та ерготерапії неврологічних хворих.

D (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «3» (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання навчального матеріалу; з певними труднощами відтворює програмний матеріал; рідко звертається до матеріалів, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; уміє визначати мету і завдання для вирішення поставленої проблеми, проте постійно потребує підтримки для впевненості у власній відповіді; уміє проводити співбесіду з пацієнтом для визначення його скарг/проблем/ побажань; відчуває труднощі у підборі інформативних та надійних тестів для визначення рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта; володіє методиками дослідження основних неврологічних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи; не достатньо володіє навичками проведення огляду, пальпаторного обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта; за сторонньої допомоги здатний використовувати результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта; уміє складати індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії, однак, допускає певні (суттєві) помилки; здійснює реабілітаційні заходи згідно з виявленою патологією нервової системи, проте допускає певні (неістотні) неточності під час їх застосування; не завжди дотримується вимог та правил щодо контролю параметрів навантажень і відпочинку під час фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття; самостійно не уміє робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття.

(60 – 66) – оцінка «задовільно» – «3» (*виконання задовольняє мінімальним критеріям*): отримує здобувач, який виявив слабкі знання навчального матеріалу, важко відтворює програмний матеріал, зовсім не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; він з труднощами визначає мету і завдання для

вирішення поставленої проблеми, постійно потребує підтримки для впевненості у власній відповіді; не уміє самостійно проводити співбесіду з пацієнтом для визначення його скарг/проблем/ побажань; відчуває труднощі у підборі інформативних та надійних тестів для визначення рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта; слабо володіє методиками дослідження основних неврологічних симптомів при захворюваннях і травмах нервової системи; не достатньо володіє навичками проведення огляду, пальпаторного обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта; не здатний без сторонньої допомоги використовувати результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта та робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття; здатен з допомогою скласти індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії неврологічних хворих; виконав більшість із запропонованих видів навчальної роботи.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив незнання значної частини навчального матеріалу, допускає істотні помилки у відповідях на запитання, не вміє застосувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; відчуває труднощі під час визначення мети і завдання дослідження; не володіє навичками проведення огляду, пальпаторного обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта; здатен скласти індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії неврологічних хворих проте допускає значні помилки; не здатний використовувати результати оцінки рівня порушення рухових функцій та фізичного стану пацієнта та робити висновки про якість і ефективність окремого фізіотерапевтичного та ерготерапевтичного заняття.

F(0 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» : виставляється здобувачеві вищої освіти, який погано володіє програмним матеріалом, що ускладнює орієнтацію в теоретико-методологічних засадах обстеження, тестування сили і тону м'язів та основних рухових функцій пацієнта для складання індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії неврологічних хворих; допускає грубі помилки у відповідях на запитання, не вміє застосувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; відчуває значні труднощі під час визначення мети і завдання дослідження; зі значними труднощами здатен скласти індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії для неврологічних хворих.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання результатів навчання даної навчальної дисципліни є:

- усні відповіді на практичних заняттях;
- самостійна робота;
- контрольна робота;
- співбесіда з лектором;
- залік, екзамен.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нейропластичність. Види нейропластичності: нейропластичність розвитку, нейропластичність від навчання і пам'яті, нейропластичність викликана пошкодженням мозку. Принципи, компоненти та етапи нейропластичності. Мотивація у відновленні пацієнтів із травмами та захворюваннями нервової систем. Чинники, що впливають на нейропластичність. Значення нейропластичності для реабілітації.

Охарактеризуйте синаптичну пластичність, як одну зі складових нейропластичності.

Постановка цілей у SMART форматі у фізичній терапії: (Specific – специфічні, Measurable - вимірювальні, Attainable - досяжні, Realistic – реалістичні, Timely – своєчасні). Довгострокові та короткострокові цілі. Ресурси пацієнта, фізичного терапевта та

ерготерапевта, необхідні для встановлення та досягнення цілей. Контроль, оцінювання і корекція реабілітаційного процесу. Ведення відповідної документації.

Охарактеризуйте правила складання дерева цілей.

Види реабілітаційних заходів у реабілітації хворих із захворюваннями нервової системи. Терапевтичні вправи в реабілітації неврологічних хворих, особливості побудови процедури лікувальної гімнастики. Механізм лікувальної дії терапевтичних вправ при патології нервової системи. Види спеціальних лікувальних заходів і вправ, застосовуваних у клініці нервових хвороб (лікування положенням, пригнічення патологічних рефлексів). Лікувальний масаж в реабілітації хворих із захворюваннями нервової системи. Преформовані фізичні чинники при відновленні функції нервової системи.

Визначте види реабілітаційних заходів, які застосовуються на всіх етапах реабілітації хворих із захворюваннями нервової системи та опишіть їхні особливості.

Мобільність у ліжку. Принципи роботи в реанімаційних відділеннях з пацієнтами/клієнтами різного віку та можливостей із травмами та захворюваннями нервової системи. Повертання пацієнта на бік в ліжку одним фізичним терапевтом, повернення пацієнта на бік від себе, переміщення пацієнта в ліжку двома фізичними терапевтами. Перехід з положення лежачи в положення сидячи. Навчання пацієнта повертатися самостійно (на хвору сторону, на здоровий бік). Навчання пацієнта сидати самостійно. Принципи, техніка та процедура застосування терапевтичних вправ на підтримку амплітуди руху; покази та протипокази; тренування рухових навичок та умінь.

Охарактеризуйте техніки переміщення пацієнта у ліжку.

Особливості фізичної терапії осіб із порушеннями сприйняття, мовлення та когнітивними порушеннями. Фізична терапія при когнітивних порушеннях у осіб із травмами та захворюваннями нервової системи. Фізична терапія при синдромах «неглекту» і «відштовхування» та «притягування» (Pull-, Push-синдром). Фізична терапія при порушенні мови: спілкування у картинках, мова жестів, демонстрація руху, невербальні підказки. Ерготерапія при порушенні пам'яті: функціональні рухи, що відомі і підтримуються усіма, хто доглядає, безпомилкове навчання, зворотній ланцюг дій, підказка останніх дій, зникаючі підказки. Фізична терапія та ерготерапія для осіб з порушенням керуючих функцій та апраксією.

Методи відновлення рухової активності (мобільності): вертикалізація, поступальний контроль, рівновага, баланс та ходьба, можливості переміщення. Стратегії балансу та методики втручання при порушеннях постурального контролю. Атаксія, види атаксії. Заходи фізичної терапії для відновлення комбінованих порушень рівноваги (мозочкової та вестибулярної). Внутрішні та фактори навколишнього середовища що збільшують ризик падіння.

Охарактеризуйте заходи у фізичній терапії та ерготерапії спрямовані на профілактику падіння.

Особливості фізичної терапії та ерготерапії хворих з руховими порушеннями. Відновлення функціонального стану м'язів, збільшення їх сили, зниження тонусу. Види терапевтичних вправ: з опором (сила та витривалість), на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг), на розвиток/відновлення координації, на розвиток/ відновлення дрібної моторики. Кардіореспіраторне тренування. Стабілізація та мобілізація. Способи розтягу та мобілізації тканин. Терапевтичні вправи спрямовані на розвиток сили.

Охарактеризуйте особливості роботи з пацієнтами із спастичністю.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при цереброваскулярній патології (ГПМК). Особливості безпечного та ефективного виконання програми, модифікування обсягу навантаження, змісту та спрямованості занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта з ГПМК. Вибір необхідного рівня допомоги. Визначення частоти занять і тривалості курсу фізичної терапії, ерготерапії.

Фізична терапія при субарахноїдальному крововиливі.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при нейротравмі (ЧМТ). Заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від: ступеня незалежності, рівня за шкалою Ранчо, наявності та виразності рухових порушень, порушень координації та рівноваги. Кардіореспіраторне тренування пацієнтів з ЧМТ.

Фізична терапія при посткомоеційному синдромі.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при нейротравмі (СМТ). Заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від: ступеня незалежності, рівня ураження; важкості ураження за шкалою Азія. Алгоритм втручання фізичного терапевта. Визначення довгострокових та короткострокових цілей фізичної терапії. Навчання пацієнта/клієнта навичкам необхідним для переміщення: у візок та з візка, по кушетці, перевертання, утримання тулуба, діставання; протипоказання до використання деяких терапевтичних вправ. Менеджмент сечового міхура та кишечника. Заходи при автономній дизрефлексії.

Обґрунтуйте основну роль інваспорту в реабілітації спінальних хворих.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при демієлінізуючих захворюваннях (розсіяний склероз). Класифікація захворювання; основні домени рухових функцій, активність і участь за МКФ у пацієнтів РС. Взаємодія між складовими МКФ (функції – первинні або вторинні порушення, активність, участь, фактори навколишнього середовища, особистісні фактори) при РС.

Складіть план втручання ерготерапевта при розсіяному склерозі.

Методи втручання при нейродегенеративних захворюваннях (хвороба Паркінсона). Класифікація захворювання (первинний паркінсонізм, вторинний паркінсонізм, паркінсонізм при інших дегенеративних захворюваннях ЦНС). Основні домени рухових і немоторних функцій, активність і участь по МКФ у пацієнтів ХП. Взаємодія між складовими МКФ (функції – первинні або вторинні порушення, активність, участь, фактори навколишнього середовища, особистісні фактори) при ХП.

Складіть план втручання фізичного терапевта при хворобі Паркінсона.

Ерготерапія як частина мультидисциплінарної допомоги в клініці нервових хвороб. Мета, завдання, проведення скринінгу (збір інформації). Основні правила проведення обстеження в ерготерапії. Розробка плану втручання. Основні правила проведення втручання і моніторингу прогресу. Аналіз підсумків терапії і складання рекомендацій.

Розкрийте зміст понять «ерготерапевтична ціль» та «ерготерапевтичний план» при порушенні діяльності нервової системи.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при невропатіях периферичних нервів верхньої кінцівки. Фізична терапія та ерготерапія хворих з невритом променевого нерва. Фізична терапія та ерготерапія при невритах ліктьового нерва. Фізична терапія та ерготерапія при невритах середнього нерва. Преформовані фізичні чинники при відновленні функцій верхньої кінцівки при ураженнях променевого, ліктьового та середнього нервів.

Розкрийте основне завдання фізичної терапії при невропатіях окремих нервів верхніх кінцівок.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при невропатіях периферичних нервів нижньої кінцівки. Фізична терапія та ерготерапія при невриті сідничного нерва. Фізична терапія та ерготерапія при невритах великогомілкового і малогомілкового нервів. Преформовані фізичні чинники при відновленні функцій нижньої кінцівки при ураженнях сідничного, великогомілкового і малогомілкового нервів.

Розкрийте основне завдання фізичної терапії при невропатіях окремих нервів нижніх кінцівок.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при невропатії лицевого нерва та полінейропатіях. Фізична терапія та ерготерапія при невриті лицевого нерва. Фізична терапія та ерготерапія при полінейропатіях та при синдромі Гієна-Барє. Преформовані фізичні чинники при відновленні функцій лицевого нерва та при полінейропатіях.

Складіть схему занять фізичним терапевтом при синдромі Гієна-Барє.

Клінічний реабілітаційний менеджмент при радикулопатіях. Фізична терапія при шийній та попереково-крижовій радикулопатії. Преформовані фізичні чинники при відновленні функцій при шийній та попереково-крижовій радикулопатіях.

Складіть схему занять з лікувальної гімнастики при шийно-грудному радикуліті.

Курсивом виділено тематику для самостійного опрацювання

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

- Нейропластичність.
- Постановка цілей у SMART форматі у фізичній терапії.
- Види реабілітаційних заходів у реабілітації хворих із захворюваннями нервової системи.
- Мобільність у ліжку. Принципи роботи в реанімаційних відділеннях з пацієнтами/клієнтами різного віку та можливостей із травмами та захворюваннями нервової системи.
- Особливості фізичної терапії осіб із порушеннями сприйняття, мовлення та когнітивними порушеннями.
- Методи відновлення рухової активності (мобільності): вертикалізація, поступальний контроль, рівновага, баланс та ходьба, можливості переміщення.
- Особливості фізичної терапії та ерготерапії хворих з руховими порушеннями. Відновлення функціонального стану м'язів, збільшення їх сили, зниження тонуусу.
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при цереброваскулярній патології (ГПМК).
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при нейротравмі (ЧМТ).
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при нейротравмі (СМТ).
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при демієлінізуючих захворюваннях (розсіяний склероз).
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при нейродегенеративних захворюваннях (хвороба Паркінсона).
- Ерготерапія як частина мультидисциплінарної допомоги в клініці нервових хвороб.
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при невропатіях периферичних нервів верхньої кінцівки.
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при невропатіях периферичних нервів нижньої кінцівки.
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при невропатії лицевого нерва та полінейропатіях.
- Клінічний реабілітаційний менеджмент при радикулопатіях.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента з дисципліни містить: опрацювання теоретичного матеріалу; виконання завдань згідно з переліком компетенцій, що формуються у межах кожної теми навчальної програми; підготовку до самостійної роботи, підготовку до семестрового заліку та екзамену.

- Охарактеризуйте синаптичну пластичність, як одну зі складових нейропластичності.
- Охарактеризуйте правила складання дерева цілей.
- Визначте види реабілітаційних заходів, які застосовуються на всіх етапах реабілітації хворих із захворюваннями нервової системи та опишіть їхні особливості.
- Охарактеризуйте техніки переміщення пацієнта у ліжку.
- Охарактеризуйте заходи у фізичній терапії та ерготерапії спрямовані на профілактику падінь.
- Охарактеризуйте особливості роботи з пацієнтами із спастичністю.
- Фізична терапія при субарахноїдальному крововиливі.
- Фізична терапія при посткомоеційному синдромі.
- Обґрунтуйте основну роль інваспорту в реабілітації спінальних хворих.
- Складіть план втручання ерготерапевта при розсіяному склерозі.
- Складіть план втручання фізичного терапевта при хворобі Паркінсона.
- Розкрийте зміст понять «ерготерапевтична ціль» та «ерготерапевтичний план» при порушенні діяльності нервової системи.
- Розкрийте основне завдання фізичної терапії при невропатіях окремих нервів верхніх кінцівок.
- Розкрийте основне завдання фізичної терапії при невропатіях окремих нервів нижніх кінцівок.
- Складіть схему занять фізичним терапевтом при синдромі Гієна-Барє.
- Складіть схему занять з лікувальної гімнастики при шийно-грудному радикуліті.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Контроль знань студентів здійснюється під час відповідей на практичних заняттях, співбесіди з лектором, написання самостійної роботи. Формою підсумкового контролю є залік у VII семестрі та екзамен у VIII семестрі.

Засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, оцінки умінь визначати мету реабілітації, її довготермінові і короткотермінові цілі, завдання з метою подальшої розробки індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії хворих з захворюваннями нервової системи; написання самостійної роботи, контрольної роботи, співбесіди з лектором та екзамену.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Розподіл 100 балів між видами робіт:			
	Семестр - V	Семестр - VI	Екзамен
Відповіді на практичних заняттях	60	60	
Самостійна робота	30	-	
Контрольна робота	-	30	
Співбесіда з лектором	10	10	
Всього балів	100	100	100
	Середньозважена за два семестри (до 100)		
Ваговий коефіцієнт	0,6		0,4

Усні відповіді на практичних заняттях, рівень засвоєння навчального матеріалу введеного на самостійне опрацювання студентом, рівень засвоєння практичних навичок оцінюється балами «5», «4», «3», «2», «1», «0».

Результат за 100-бальною шкалою обчислюється за формулою: $X = \frac{A}{n} \cdot \frac{K}{5}$, де A – сума балів, набраних на практичному занятті; n – кількість відповідей, отриманих на практичних заняттях за семестр (не менше шести відповідей за семестр), якщо $n < 6$, то у формулі приймаємо $n=6$. $K=60$ – максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях за семестр.

Семестрова підсумкова оцінка у V семестрі визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Залік наприкінці V семестру отримують студенти, що виконали всі види робіт, які були передбачені робочою програмою, та набрали кількість балів, не меншу за 60. Залік не передбачає обов'язкову присутність студента.

Сумарна кількість балів з дисципліни у VI семестрі знаходиться за формулою:

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот сзв}} + 0,4 \cdot S_{\text{нідс}},$$

де $S_{\text{пот сзв}}$ – середньозважена кількість балів за поточний контроль у двох семестрах, щовизначається за формулою

$$S_{\text{пот сзв}} = (K_1 \cdot S_{\text{пот1}} + K_2 \cdot S_{\text{пот2}}) / (K_1 + K_2),$$

$S_{\text{пот.1}}, S_{\text{пот.2}}$ – кількість балів за поточний контроль відповідно у n 'ятому і шостому семестрах, K_1 та K_2 – число кредитів у n 'ятому і шостому семестрах; $S_{\text{нідс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Залік та екзамен за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Гоніометр, неврологічний молоток, динамометр, сантиметрова стрічка, тонометр, технічні засоби переміщення: палиці, милиці, ходунці, крісло колісне, функціональне ліжко.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література

Основна:

1. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: Навч.посібник – К.: Олімпійська література, 2006. – 196 с.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Соколовський В. С. Лікувальна фізична реабілітація / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 236 с.
4. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 240 с.

Допоміжна:

5. Воронін Д.М., Павлюк Є.О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи / Д.М. Воронін, Є.О. Павлюк. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 143 с.
6. Гострі та невідкладні стани в неврології: навч. посібник / О.В. Погорелов, В.М. Школьник, О.М. Бараненко та ін. – Київ : Медкнига, 2017. – 139 с.
7. Козьолкін О.А., Ревенько А.В., Медведкова С.О. Хвороба Паркінсона: сучасні аспекти діагностики і лікування. Навч. посібник. 2-ге видання, доповнене та допрацьоване. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. – 158 с.
8. Кочесов В.А. Основы интенсивной реабилитации. Травма позвоночника и спинного мозга. ЭЛБИ - СПб., 2005-128 с.
9. Фізичні чинники в медичній реабілітації. Підручник для студентів та лікарів / За заг.ред. В.М. Сокрута, В.М. Казакова. – Донецьк: ДонНМУ:ДОКТМО, 2008. – 576 с.
10. Фізіотерапевтичні та фізіопунктурні методи і їх практичне застосування: Навчально-методичний посібник /Самосюк І.З., Парамончик В.М., Губенко В.П. та ін. – К.: Альтерпрес, 2001. – 316 с.

11. Физические методы в лечении и медицинской реабилитации больных и инвалидов / под ред. профессора И.З.Самосюка. – К.: Здоров'я. 2004 – 620 с.